

Proč Brno nejsou Helsinky? Protože v Brně vládne ODS

Rozhodnutí Kamily Zlatuškové postavit se do čela ODS není možné svést ani na vlnu veder – v dubnu bylo chladněji.

Foto Stanislav Biler / Alarm

Staňte se dárce a pomozte
Alarmu k finanční soběstačnosti

[Podpořte nás](#)

V Brně vládne široká fronta prakticky všech stran bez relevantní opozice. Zdálo se, že primátorka Vaňková, z níž vyrostla bez pochyby politická talentka schopná ovládnout a anihilovat jakýkoliv potenciální odpor, zde bude vládnout do konce světa, což nemusí být moc daleko. Nicméně pro zdravotní problémy odstoupila. Na její místo k překvapení bezmála všech zamířila v dubnu producentka a filmařka Kamila Zlatušková. Ta se do té chvíle politice nevěnovala prakticky nijak, což ostatně vyplynulo hned z prvního [rozhovoru](#) pro Deník Referendum. Místo osobnosti zvenčí strany, ale s vlastní vizí o fungování města tak do čela kandidátky míří úspěšná žena, která se chce tzv. "posunout dál".

Současně chce radní pro dopravu Petr Kratochvíl (ODS) na této silnici zvýšit rychlost z 50 na 60 km/h. Ve městě, kde lidé spěchají maximálně tak na záchod.

Populární brněnská postava má nějak zakrýt bahno, se kterým je ODS, jež s drobnými přestávkami vládne městu prakticky 36 let, spojená. Nebude od věcí si některé věci osvěžit, protože to, že Brno vypadá, jak vypadá, není náhoda.

Kamila Zlatušková má mimo jiné slabost pro Finsko, což chápu a sdílím. Finsko je v mnoha ohledech skvělá země. Především proto, že většinou aplikuje přesně opačnou politiku, než

jakou Brnu a často také celému Česku ordinuje právě ODS.

Jen někde si váží lidských životů

Začít můžeme v Helsinkách, kterým se loni podařilo snížit počet mrtvých lidí pod koly aut na [nulu](#). Ve stejný čas bylo Brno jako prakticky každý rok z pohledu dopravních nehod, těžce zraněných nebo mrtvých vyhlášeno za [nejnebezpečnější](#) město v republice. Asi [podesáté](#) za sebou.

Nic z toho není [náhoda](#). Helsinky si vytkly ochranu lidských životů a zdraví za svůj cíl a k jeho naplnění přijaly nutná [opatření](#). Například masivní zavedení třícítky ve městě. To ovšem nestačí. Nakonec třícítku má kdejaká ulice i v Brně. Jak vysvětloval Roni [Utriainen](#), zodpovědný za plánování městské dopravy Helsinkách, klíčové je hlídání a vymáhání předepsané rychlosti ve městě.

V tomto bodě se ale obě města radikálně rozcházejí, protože Brno dodržování rychlosti nesleduje ani nevymáhá. Zatímco v Helsinkách měli loni 70 pevných [radarů](#) měřících rychlost po celém městě, Brno se chystá na konci tohoto léta experimentálně spustit [první](#). Jeden jediný radar v celém městě na jedné silnici na okraji Brna. Současně chce radní pro dopravu Petr Kratochvíl (ODS) na této silnici zvýšit rychlost z 50 na 60 km/h. Ve městě, kde lidé spěchají maximálně tak na záchod.

Takhle vypadají priority politiků dvou [měst](#). Jedno nechce mít zraněné a mrtvé lidi, druhé ano. Není to omyl, nevědomost či náhoda, ale cílená [politika](#). Podobně se to má s chodníky, které v Brně slouží jako parkoviště. Na základě rozhodnutí magistrátu pod vedením Vaňkové Městská policie prakticky přestala [odtahovat](#) auta a [parkování](#) na [chodnících](#) tak de facto legalizovala. Nikdy jsem taky neviděl ani neslyšel, že by policie jakkoli vymáhala pouštění na přechodu pro chodce, kde existuje dokonce zákonná povinnost zastavit a chodce pustit.

Snad s výjimkou prvního září, kdy se policie postaví k přechodům několika vybraných škol a dává pozor, aby se dětem nic nestalo. Asi na pěti přechodech, jeden den v roce, po dobu asi třiceti minut před začátkem vyučování. Zbytek času policie hlídá stíny v městských parcích nebo usiluje o [rušení](#) zbylých přechodů.

Vedle toho se město pod vedením ODS zasadilo o [vybudování](#) sítě parkovišť v centru města, aby sem nalákalo co nejvíce aut. Platby za vjezd do centra neexistují a ceny parkování jsou komické. Všechno je nastaveno tak, aby bylo město zahlceno automobilovou dopravou. Není to omyl, je to důsledek politiky ODS.

Brno má údajně 200 kilometrů nějaké [cykloinfrastruktury](#), kam se počítají smíšené cyklostezky vedoucí odnikud [nikam](#) stejně jako nahodilé piktogramy, v nichž parkují dodávky a jiná auta. O třetinu větší Helsinky mají 1500 kilometrů bezpečných [cyklostezek](#) a vedle nich masivně investují do veřejné dopravy, aby lidé neměli důvod jezdit auty. Všechno dělají přesně naopak než Brno. Že Brno nejsou Helsinky, je výsledek pečlivé a dlouhodobé práce brněnské ODS.

Housing First pro členy ODS

Pojďme od dopravy raději jinam. Finsko a [bezdomovci](#). Nebo spíše Finsko a chybějící bezdomovci. Země se v roce 2008 rozhodla, že [bezdomovectví](#) zruší, a to pomocí jednoduchého triku. Problémem lidí bez domova je, že nemají domov. Když jim poskytnete domov, nebudou už bezdomovci. Takto za poslední léta zredukovali ve Finsku počet lidí bez domova na polovinu a do roku 2027 má tento sociální problém přestat existovat.

V Brně se rozhodli podobnou cestou vydat před deseti lety v koalici s tehdejším primátorem Vokrálem. Spustil se pilotní [projekt](#). Projekt fungoval, lidé bez domova měli domov a nebyli tedy bezdomovci. Další volby se však k moci prodrala zpátky [ODS](#), nově v čele s Markétou Vaňkovou a rozjíždějící se projekt pohřbily. Tehdy to Vaňková komentovala [slovy](#): „Jsem přesvědčena, že by měl být uplatněn princip zásluhovosti a s bydlením by měl být spojen minimálně požadavek zaměstnání těchto osob... projekt zabydlování bezdomovců – jednotlivců bych zcela jistě nepodporovala. Z velké většiny jde o drogově závislé osoby, o lidi, kteří mají například tendence k sebevraždám, a nepovažuji za bezpečné tyto osoby zabydlovat do domů mezi slušné, pracující a platící nájemce.“

Tolik zhruba na první pohled viditelné rozdíly mezi Finskem a Brnem. Nicméně jsou tu další. Nakonec i Brno ve skutečnosti projekt Housing First podporuje, týká se ale především členů, příbuzných a přátel [ODS](#). Od devadesátých let tady tato strana – spolu s dalšími – rozjela obří realitní [projekt](#), v jehož rámci se pozemky, byty a celé domy přesouvaly z nehospodárné náruče státu do pečující náruče straníků.

Například zmíněný Housing First odmítl z pozice starosty Brna-střed v roce 2016 Libor Štáštka ([ODS](#)) se [slovy](#): „Do městských, navíc opravených bytů, se budou vracet rodiny neplatičů... Navíc bez nutnosti pracovat. Chtěli jsme, aby ti, kdo čerpají sociální dávky, měli alespoň povinnost veřejně prospěšných prací, třeba úklidu města.“

Stejný Štáštka, jenž celou kariéru proseděl v různých trafikách dozorčích rad městských společností a firem, se například postaral o [privatizaci](#) bytu za pár set tisíc pro svého [švagra](#) nebo po prohraných volbách podepsal prodej městského bytu pro svého [tajemníka](#): 179metrový byt v centru města za jeden a půl milionu korun.

Podobně jsou zmapovány kauzy [Pavla Blažka](#), [Robertu Kerndla](#) nebo [Markéty Vaňkové](#), kdy všichni pracovali především na Housing First pro sebe, své příbuzné a přátele. Nakonec zmíněný Libor Štáštka se nepřetrhl ani po odchodu z aktivní politiky, když se [usadil](#) v pozici předsedy dozorčí rady státní společnosti Čepro. Tam bral peníze za nic až do letošního května, zatímco lidem bez domova by ordinoval veřejně prospěšné práce a úklid města. Vaňková má samozřejmě pravdu, někteří lidé mají tendence páchat sebevraždy, zvláště když nemají kde bydlet a jejich situace je bezvýchodná. V této situaci je ovšem udržuje politika města vedeného [ODS](#).

Pozemky mají patřit městu

Od Finska nás dělí propast také v nakládání s pozemky města. Brněnský [model](#) správy městských pozemků znamená vše nějak prodat, vyšmelit a nevýhodně pronajmout, aby tak město ztratilo jakoukoli kontrolu nad svým veřejným prostorem a ti, kdo se k pozemkům přes [politiky](#) dostanou, na nich později naopak královsky zbohatli. Obvykle nemusí nic dělat, jen chvíli počkat, než se změní územní plány. Současně se kvůli tomuto přístupu místo krásných nových domů a čtvrtí staví papundekly generované druhořadou AI, které

by mohly stát kdekoli. Kromě Finska, samozřejmě. A tak například originální [Tesco](#) u nádraží nahradí generický zasklený bordel bez nápadu a bez duše.

A protože brněnští politici z ODS, ale i z jiných stran, ať jim nekřivdím, nemají duši ani srdce, nechali postupně srovnat se zemí všechny ty krásné staré fabriky, pro které se kdysi Brno říkalo moravský Manchester. Z této historie, na které Brno vyrostlo, nezbylo dnes skoro nic. Vše se srovnalo se zemí a rozdalo či prodalo developerům. To by žádné jiné svéprávné město s odpovědnými lidmi ve vedení neudělalo. Jenomže Brnu vládne ODS.

Před dávnými lety město rozprodalo [pozemky](#) pod tzv. [jižním](#) centrem firmám napojeným na politiky. Tyto pozemky mají cenu zlata především v případě, že město odsune [nádraží](#) z centra do bažin – další věc, kterou by normální natož finské město nikdy neudělalo. Brno ano. Politikou Brna je rozvrátit veřejný prostor.

Finsko, konkrétně Helsinky, postupují naopak. Protože v [Helsinkách](#) nikdy nevládla ODS, město se nezbavilo svých pozemků a [vlastní](#) jich tak zhruba 70 procent. Developerům je pronajímá a současně diktuje, co na nich bude stát a za jakých podmínek. Běžně tak město určuje, kolik bytů musí být sociálních a kolik s regulovaným nájemným, obvykle více než polovina. Na druhé straně Brno není schopné regulovat tímto způsobem vůbec nic, a také proto patří ceny bydlení v Brně k nejdražším v [republice](#) a k nejnedostupnějším v Evropě. Podobně depresivním příkladem je už tradičně sousední [Vídeň](#), která kontroluje více než polovinu svého bytového fondu. Rovněž Vídeň toho dosáhla díky tomu, že v ní nikdy nevládla ODS, a proto patří k jedněm z nejlepších měst k životu.

Na rozdíl od Brna se Vídeň rovněž masivně adaptuje na klimatickou změnu a růst extrémních teplot. [Brno](#) je v rámci velkých českých měst klimatickou krizí a extrémními teplotami ohroženo nejvíce. Příprava města tomu absolutně neodpovídá. Ani nemůže, když město po většinu času vede ODS, strana po dekády držící se na pozicích popírání klimatické změny. Město tak například i v roce 2026 brázdí z drtivé většiny neklimatizované tramvaje, ze kterých se, jakmile teploty překročí třicítky, stávají pojízdná krematoria, což je zcela v souladu s brněnskou politikou motivovat lidi, aby jezdili po městě autem.

Trafika za sedm miliard

Největší investice města nesměřují do bydlení, cyklostezek, zeleně nebo do klimatické adaptace a možnosti přežití obyvatel, ale do pomníku brněnských politiků. Hokejové haly za přibližně sedm miliard korun, plechové boudy postavené bez architektonické soutěže – což by se ve Finsku nestalo, která je obehnána obřím rozpáleným asfaltovým parkovištěm. Důležité je, že boudu nakreslil [ArchDesign](#), dlouholetý spojenec ODS v destrukci města, který byl před lety potrestán za neetické jednání.

Hlavním uživatelem haly má být Kometa, kterou vlastní Libor Zábranský. Ten současně sedí na magistrátu za ODS a pronájem s ním [domlouvá](#) radní Petr Kratochvíl, ano, z ODS. Musí to být tvrdé vyjednávání, kdy kluci sedí ve stejné lavici a domlouvají si pro sebe výhodné podmínky. Kratochvíl už nechce kandidovat v podzimních volbách, ale chce zůstat v čele představenstva hokejové [Areny](#). Tu si takto buduje za sedm miliard v podstatě sám pro sebe. Takto funguje brněnská ODS. A tato ODS si jednomyslně odmávala, že bude nejlepší, když je bude z prvního místa krýt Kamila Zlatušková.

Jediná reklamka v Brně

Naposledy na ODS prasklo, že reklamní agentura X Production dělá [kampaň](#) ODS a současně na různých úrovních a bez výběrového řízení dostává městské zakázky. Od městských tepláren, od radnice v Králově poli, od zmíněné Areny Brno nebo od Muzea města Brna, které vede další člen ODS: [Zbyněk Šolc](#).

Ten se shodou náhod stal ve městě řízeném ODS nejlepším kandidátem na řízení Brněnského muzea se sídlem na hradě Špilberk. Tam zadává nejen zakázky stejné agentuře jako všichni další z ODS, ale také bez smlouvy a výběrového řízení dohazuje byznys svému [bratru](#) Michalovi. Michal na hradě pronajímá stánky, stejně jako to takto oba bratři dělali dříve ve [Valticích](#). A taky Zbyněk bratrovi pomohl vydělat si spekulací s [bytem](#). To, když seděl Zbyněk na pozici místostarosty Králova Pole a zastupitelstvo jeho bráchovi odmávalo prodej šedesátimetrového městského bytu za dva a půl milionu korun. Stačilo se opřít o pár let starý posudek, který byl v době nákupu (2021) dávno mimo realitu. Bratr byt o pár let později prodal a vydělal si tak čtyři miliony korun. Za nic.

Je v tom nicméně skrytý i drobný pozitivní aspekt. ODS ve skutečnosti chápe, jak je bydlení pro lidi důležité a současně vnitřně hluboce nesouhlasí se současnými cenami nemovitostí. Za férovou cenu bydlení považuje úzkou škálu mezi několika sty tisíci a maximálně nižšími jednotkami milionu korun, málokdy více než dva. Bohužel tuto sociální citlivost severského či vídeňského stříhu aplikuje pouze na okruh straníků a příbuzných. Pro ostatní má jen pohrdání, starost o zásluhy, sebevraždy a úvahy o veřejně prospěšných pracích. Tento rodinný a klientelistický typ politiky má samozřejmě také svou tradici, známou jako mafie.

Abych se ještě vrátil k oné produkční firmě, která dostává zakázky města a současně dělá kampaň pro ODS, Kamila Zlatušková k tomu [řekla](#): „Byla bych opatrná s tím, automaticky zaměřovat dlouhodobou profesní spolupráci za klientelismus. Brno není nekonečně velké město a řada firem zde opakovaně pracuje pro různé instituce jednoduše proto, že mají zkušenosti, reference a umění dodat kvalitní práci...“ Bez nápovědy by asi málokdo poznal, zda se ještě jedná o odpověď Vaňkové, nebo už Zlatuškové. Ve městě s desítkami, možná stovkami marketingových a reklamních agentur by se jistě nenašla žádná, která by nezvládla dodávat tuctový obsah za pravidelný měsíční paušál přilepený bez výběrového řízení.

„Byla jsem dojatá. Hlasovalo 122 delegátů a ti všichni mě schválili jednomyslně. V historii sněmu to doposud nemá obdoby,“ [popisovala](#) Kamila Zlatušková rozhodnutí ODS postavit ji do svého čela. Myslím, že delegáti byli dojatí více. Představou, že se nikdy nic nezmění, že všechno, co vybudovali a „získali“, zůstane v bezpečí a jim místa zpovzdálí ve všech těch dozorcích radách a kontrolních výborech, zatímco kauzy zůstanou pohřbeny v minulosti, k níž nová tvář brněnské ODS nemá co říct.

Takovou vizi Zlatušková v různých rozhovorech slibuje: navázat na práci, pokračovat dál, po cestě narysované dekadami vlády ODS, co nejdál od Vídně a od Helsinek. Do čela kandidátky se nepostavila jako člověk zvenčí s hotovou vizí města, o které by léta přemýšlela a přesvědčovala o ní veřejnost, ale jako člověk spokojený s Brnem takovým, jak je, kdo jen „nasaje jako houba“ informace od zkušených kolegů a kolegyně a přidá k tomu nějaké dekorace na okraj. Na vítězství to ale klidně může stačit. Voličům v Brně stačí málo. Vždyť se tady nechávají desítky let opíjet rohlíkem namočeným ve zvětralém pivu.

